

Bir Eğitim Klasığı: Veli Toplantılarının Anlamlandırılmasına Yönelik bir Metafor Çalışması

An Educational Ritual: Parents and Teachers Metaphorical Perceptions About Parent Teacher Meetings

Kemal NAZLI ^{ID}, Doktor Öğretim Üyesi, Bingöl Üniversitesi, knazli@bingol.edu.tr

Ali ÇULHA ^{ID}, Doktor Öğretim Üyesi, Harran Üniversitesi, aliculha@harran.edu.tr

Nazlı, K. ve Çulha, A. (2022). Bir eğitim klasığı: Veli toplantılarının anlamlandırılmasına yönelik bir metafor çalışması. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 13(2), 1460-1479.

Geliş tarihi: 15.08.2022

Kabul tarihi: 27.12.2022

Yayımlanma tarihi: 28.12.2022

Öz. Fenomenolojik desende gerçekleştirilen bu çalışmanın temel amacı, veli ve öğretmenlerin veli toplantılarına ilişkin metaforik algılarının belirlenmesidir. Araştırmada maksimum çeşitlilik ve ölçüt örnekleme yöntemiyle belirlenen katılımcılarla görüşmeler gerçekleştirilmiştir. İçerik analizi tekniği kullanılarak verilerin analizi yapılmıştır. Yapılan analizler sonucunda katılımcıların veli toplantılarını anlamlandırmada kullandıkları metaforlardan hareketle "işbirliği ve iletişim, kısır döngü, eğitsel ihtiyaç, aile ve öğrenciyi tanıma, belirsizlik ve kaygı, durum değerlendirmesi ve finansal öğeler" temaları oluşturulmuştur. Araştırma bulguları belirlen bu temalar üzerinden yorumlanmış ve tartışılmıştır. Buna göre, katılımcıların veli toplantılarına ilişkin algıları genel olarak olumlu bulunmuştur. Gerek öğretmenler gerekse öğrenci velileri, veli toplantılarını paydaşlar arasında iş birliği ve iletişim kurmanın önemli bir aracı olduğunu düşünmektedir. Aynı zamanda öğrencilerin eğitimi ve çeşitli bakımlardan gelişimleri için değerlendirme olanağı verdiği için eğitsel bir ihtiyaç olarak değerlendirdikleri belirlenmiştir. Paydaşlar arasında kurulan bu iş birliği sayesinde öğretmenler, öğrenci ve ailelerini daha yakında tanıma olanağı elde etmektedir. Ancak bazı katılımcıların veli toplantılarına ilişkin algılarının olumsuz olduğu belirlenmiştir. Buna göre, veli toplantıları iyi yönetilmediği zaman kısır döngüye dönüşmekte, toplantı gündem konuları velilerle paylaşılmadığında belirsizliğe neden olmakta, toplantılarda maddi destek talebinde bulunulması ve yaşanan iletişim çatışmalarının ise paydaşlarda kaygıya neden olduğu belirlenmiştir. Araştırma bulgularından hareketle, öğretmenlerin iletişim ve toplantı yönetme becerilerinin geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Veli toplantıları, Ebeveyn katılımı, Metaforik algı, Öğretmen, Veli, İşbirliği.

Abstract. The main purpose of this study, which was carried out in a phenomenological design, is to determine the metaphorical perceptions of parents and teachers about parent teacher meetings. In the research, interviews were conducted with the participants determined by the maximum diversity and criterion sampling method. Data analysis was performed by using content analysis technique. As a result of the analyzes made, the themes of "cooperation and communication, vicious circle, educational necessity, knowing family and student, uncertainty and anxiety, assessment and financial elements" were created. The research findings were discussed under these themes. Accordingly, the perceptions of the participants regarding the parent teacher meetings were generally positive. Both teachers and parents of students share the perception that parent teacher meetings are an important tool for establishing cooperation and communication among stakeholders. At the same time, they consider it an educational necessity as it provides the opportunity to evaluate the education and development of the students. However, it was determined that some participants had negative perceptions about parent teacher meetings. Accordingly, it has been determined that parent meetings turn into a vicious circle when they are not managed well, it causes uncertainty when the meeting agenda topics are not shared with the parents, and financial support requests and communication conflicts in the meetings cause

anxiety among the stakeholders. Based on the research findings, it is recommended to develop teachers' communication and meeting management skills.

Keywords: Parent teacher meetings, Parental involvement, Metaphorical perception, Teacher, Parent, Cooperation.

Extended Abstract

Introduction. In the age we live in, understandings about the education and stakeholder responsibilities in education are redefined (Nazlı, 2020; Epstein, 2011; First, 2009; Fantuzzo et al., 2000; Epstein, 1995). The common paradigm of children's education and development is being reshaped as a partnership between school, teacher and parent (Westerfield, 2020; Epstein & Sheldon, 2011; Seginer, 2006; Arabacı, 2017; Başar, 2014). For this reason, family and school often need to communicate and interact in order to manage and coordinate the child's development in a healthy way (Davis-Kean & Eccles, 2005). When the literature is examined, it is seen that parent teacher meetings are one of the most common parental involvement ways that mediate the establishment of the cooperation needed between the school, the teacher and the parents (Dukic, 2022; Kar et al., 2017; Coşkun, 2010; Ergen, 2008; Yıldırım and Dönmez, 2008; Calatrello, 1961; Bellah, 1953). Parent teacher meetings are an educational activity in all elementary, primary, secondary and high schools. However, some studies (Nazlı, 2020; Stroetinga et al., 2019; Nitza and Roman, 2016; Bilton et al., 2017; Seagreaves, 2009; Epstein and Sanders, 2006b) suggest that teachers' incompetencies in managing parent teacher meetings, teachers' negative attitudes towards parents and communication conflicts occurred between stakeholders can cause parents to have a negative perception about these meetings. For this reason, it has been considered important to reveal how parents and teachers make sense of parent meetings with a metaphorical study. Therefore, this study aimed to reveal the metaphorical perceptions of teachers and parents about parent teacher meetings.

Method. The present study adopted phenomenological design, one of qualitative research designs. The phenomenological design aims to collect in-depth data on phenomena that we are aware of but do not have an in-depth and detailed understanding of (Yıldırım & Şimşek, 2016). This design focuses on how people describe a phenomenon they have experienced (Patton, 2014). Generally, qualitative research studies are conducted with small, purposefully selected sample groups that have rich experience in the subject phenomenon (Creswell, 2017; Patton, 2014). In this study, criterion sampling were preferred as the sampling strategy. For this reason, participants were required to meet the criterion of having attended at least one parent teacher meeting. The data of the research were collected through a structured form developed by researchers. The interviews were held by face-to-face at the school environment. The study group of the research consisted of 72 people, including 44 teachers and 28 parents. Content analysis technique was used in the analysis of the data.

Results and Discussion. As a result of the analyzes made, the themes of "cooperation and communication, vicious circle, educational necessity, knowing family and student, uncertainty and anxiety, assessment and financial elements" were created. It can be said that the perceptions of the participants regarding the parent teacher meetings were generally positive. Accordingly, the participants attach great importance to the parent teacher meetings as they mediate cooperation and communication among the stakeholders. Both teachers and parents of students share the perception that parent teacher meetings are an important tool for establishing cooperation and communication among stakeholders. As shown in the several studies (Dukic, 2022; Kar et al., 2017; Özyürek et al., 2015; Epstein ve Sheldon, 2011; Coşkun, 2010; Yıldırım and Dönmez, 2008; Spera, 2005; Minke and Anderson, 2003; Calatrello, 1961; Bellah, 1953) through cooperation and communication established among stakeholders, both teacher and parents get opportunity to share information about students. At the same time, research findings show that both teachers and parents of students consider parent meetings as an educational necessity. Because, parent teacher meetings positively affect the academic, social and behavioral development of students (Dukic, 2022; Nazlı, 2020; İslam, 2019; Jeynes, 2017; Jeynes, 2011; Celep, 2011; Nokali et al., 2010; Yıldırım & Dönmez, 2008; Epstein and Sanders, 2006a; Conroy, 2003). However, it was determined that some

participants had negative perceptions about parent teacher meetings. Accordingly, it has been determined that parent meetings turn into a vicious circle when they are not managed well, it causes uncertainty when the meeting agenda topics are not shared with the parents, and financial support requests and communication conflicts in the meetings cause anxiety among the stakeholders. Many studies suggest that teachers' negative attitudes towards parents and communication conflicts occurred between stakeholders can cause parents to have a negative perception about these meetings (Stroetinga, vd., 2019; Willemse vd., 2018; Aich ve diğ., 2017; Jucks ve Päuler-Kuppinger, 2017; McKenna ve Millen, 2013). It has been determined that the participants' metaphorical perceptions of parent teacher meetings differed only in the "Financial Elements" theme. Though they are few, some students' parents associate parent teacher meetings with requests for financial support. In the study conducted by Nazlı (2020), demanding money and financial support at parent teacher meetings may negatively affect parents' perceptions of these meetings. It may even negatively affect their decision to attend subsequent meetings. Based on the research findings, it is recommended to develop teachers' communication and meeting management skills.

Giriş

İçinde bulunduğumuz çağda yeni nesillerin eğitimi ve gelişimi ile ilgili anlayışlar değişmekte, eğitimde paydaş sorumlulukları yeniden tanımlanmaktadır (Nazlı, 2020; Epstein, 2011; First, 2009; Fantuzzo vd., 2000; Epstein, 1995). Çocukların eğitimi ve gelişimi ile ilgili yaygın olan paradigma okul, öğretmen ve veli ortaklığı olarak (Westerfield, 2020; Epstein ve Sheldon, 2011; Seginer, 2006; Arabacı, 2017; Başar, 2014) yeniden şekillenmektedir. Okul ve aile çocuğun akademik, sosyal ve duygusal bakımdan sağlıklı yetiştirilmesinde önemli ortaklardır. Okul öncesinden itibaren, çocukların zamanlarının çoğu, aile ve okul ortamında geçer. Bu nedenle aile ve okulun, çocuğun gelişimini sağlıklı bir şekilde yönetmek ve koordine etmek için sıklıkla iletişim ve etkileşim halinde olması gerekir (Davis-Kean ve Eccles, 2005). Öğrencilerin okulda başarılı olmalarını sağlamak için, okul yönetimi ve öğretmenlerin veli desteğine ihtiyaçları vardır. Benzer şekilde, eğitim faaliyetlerinin etkili bir paydaşı olabilmek için velilerin okulda ne olup bittiğini, okul ve öğretmenlerin kendilerinden beklentilerinin neler olduğunu bilmeye ihtiyaçları vardır (Seitsinger, 2019). Veli desteği sağlamaksızın, velilerle iş birliği kurulmaksızın okul ve öğretmenlerin tek başlarına öğrencileri eğitmesi oldukça güçleşir (Chavkin, 2017). Bu durum eğitimde tüm paydaşların ortaklığı ve iş birliğini kaçınılmaz kılmaktadır. İlgili çalışmalar incelendiğinde, veli toplantılarının okul, öğretmen ve veli arasında ihtiyaç duyulan iş birliğinin kurulmasına aracılık eden en yaygın veli katılımı yollarından biri olduğu görülmektedir (Dukic, 2022; Kar vd., 2017; Özyürek vd., 2015; Coşkun, 2010; Yıldırım ve Dönmez, 2008; Spera, 2005; Calatrello, 1961; Bellah, 1953).

Araştırma bulguları (Nazlı, 2020; İslam, 2019; Jeynes, 2017; Jeynes, 2011; Celep, 2011; Nokali vd., 2010; Yıldırım ve Dönmez, 2008; Epstein ve Sanders, 2006a; Conroy, 2003) velilerin, okul ve öğretmenlerle yeterli ve etkili iş birliğinde bulunmaları halinde öğrencilerde akademik başarıda artış, önemsenme ve özgüven duygusu kazanma, olumsuz öğrenci davranışlarında düzelme gibi değişimlerin meydana geldiğini göstermektedir. Velileri, öğretmen ve okulla yetersiz ve etkisiz iş birliğinde bulunan öğrencilerin kendilerini değersiz hissettikleri, akademik başarılarında düşme olduğu (Nazlı, 2020; Jeynes, 2017) ve kötü alışkanlıklara meyilli olabildikleri (Chavkin, 2017) belirlenmiştir. Bütün bunlar, eğitimde veli, öğretmen ve okul iş birliğini sağlayan veli toplantılarını, formal bir ritüel olmaktan öte, eğitimsel bir zorunluluk haline getirmektedir. Ancak yapılan bazı çalışmalar (Nazlı, 2020; Stroetinga vd., 2019; Nitza ve Roman, 2016; Bilton vd., 2017; Seagreaves, 2009; Epstein ve Sanders, 2006b) toplantıların öğretmen merkezli olması, öğretmenlerin iletişim ve toplantı yönetme yeterlikleri, öğretmenlerin velilere karşı takındıkları olumsuz tutumlar ve paydaşlar arasında yaşanan iletişim çatışmaları, velilerin bu toplantılara ilişkin olumsuz bir algıya sahip olmalarına neden olabildiğini göstermektedir. Ayrıca velilerin daha önce katıldıkları veli toplantılarında yaşadıkları olumsuz deneyimler (Wilson, 2010) de velilerin toplantılara ilişkin algılarını olumsuz etkileyebilmektedir. Paydaşların veli toplantılarına ilişkin olumsuz bir algıya sahip olmaları, toplantıların etkisini azalttığı gibi velilerin toplantılara katılım kararlarını olumsuz etkileyebilmektedir.

Ebeveynlerin sosyoekonomik ve çalışma durumları (Nazlı, 2020; Kotaman, 2008; Hoover-Dempsey ve Sandler, 1997), çocuklarının eğitiminde rol üstlenmelerine ilişkin inançları, okulun ilişkiler dokusu, iklimi, velilerin çocuklarına derslerinde yardımcı olmalarına yönelik özyeterlik algıları, okul ve çalışanlarına ilişkin tutumları gibi psikolojik faktörler (Davis-Kean ve Eccles, 2005; Walker vd., 2005) velilerin veli toplantılarına ilişkin algılarını ve toplantılara katılım kararlarını etkileyebilmektedir. Velilerde aktif rol üstlenme inancını sağlamak, öncelikle okul ve çalışanlarının becerisine bağlıdır (Hoover-Dempsey vd., 2005a). Özyeterlik algıları ve aktif rol inşaları güçlü olan veliler öğretmenler ve okul yönetimiyle iş birliğine istekli olurken; özyeterlik algıları ve aktif rol inşalarına ilişkin algıları zayıf olan veliler, okul ve öğretmenlerle iş birliğine mesafeli olurlar (Hoover-Dempsey ve Sandler, 1997). Öğretmenin eğitimde veli katılımına ilişkin algısı, velilere yaklaşımı ve okul yönetiminin veli katılımına ilişkin politikaları velilerin öğretmenlerle iş birliğinde bulunmalarını derinden etkiler (Eccles ve Harold, 1993). Bu bakımdan öğretmenler ve okul yönetimlerinin eğitimde paydaşlar arasında etkili bir

ortaklığın kurulmasına aracılık eden veli toplantılarına ilişkin velilerin olumlu bir algıya sahip olmalarını sağlayacak etkinlikler düzenlemeleri gerekir.

Bilindiği üzere veli toplantıları okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise olmak üzere eğitim kademelerinin tamamında gerçekleşen eğitsel bir etkinliktir. Velilerin veli toplantılarına katılım kararları, öğretmenler ve okul yönetimleriyle iş birliğinde bulunmaya istekli olmaları, veli toplantılarını nasıl anlamlandırdıklarıyla ilişkili olduğundan, (Stroetinga vd., 2019; Nitza ve Roman, 2016; Davis-Kean ve Eccles, 2005; Hoover-Dempsey vd., 2005a; Hoover-Dempsey vd., 2005b) veli ve öğretmenlerin veli toplantılarını nasıl anlamlandırdıklarının metaforik bir çalışmayla ortaya çıkarılması önemli görülmüştür. Ayrıca alanyazında veli toplantıları ile ilgili metafor çalışmalarına rastlanılmamış olması da farklı bir bakış açısıyla (metafor çalışması) veli toplantılarına ilişkin paydaş algılarının ortaya çıkarılmasını önemli kılmaktadır. Bu çalışmada, veli toplantılarına katılmış olan öğretmen ve velilerin bu toplantıları nasıl anlamlandırdıkları, bu toplantılara yükledikleri anlamların neler olduğuna odaklanılmıştır. Bu temel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- a) Öğretmen ve velilerin, veli toplantılarına ilişkin metaforları nelerdir?
- b) Öğretmen ve velilerin veli toplantılarına ilişkin metaforların yoğunlaştığı temalar var mıdır, varsa bu temalar hangileridir?

Yöntem

Araştırmanın Deseni

Bu çalışmada veli toplantıları fenomeninin anlaşılması söz konusu olduğundan nitel yöntemler tercih edilmiştir. Nitel araştırmalarda çok sayıda desenin mevcut olduğu bilinmektedir (Creswell, 2016). Bu desenlerden biri olan fenomenoloji, bu çalışmada tercih edilmiştir. Bu tercihin nedeni fenomenolojinin, birkaç insanın araştırma konusu yapılan fenomenle ilgili deneyimlerinin ortak anlamını açıklamasıdır (Creswell, 2016). Araştırmada veli toplantıları olgusuna ilişkin deneyimleri olan bir grupta çalışılmıştır. Veli toplantılarını deneyimlemiş öğretmen ve velilerin, veli toplantıları metaforlarının belirlenmesinde fenomenoloji deseni tercih edilmiştir.

Veri Toplama Aracı

Bu çalışma bir metafor çalışmasıdır. Araştırmanın verilerini toplamak üzere katılımcılara yönelik yapılandırılmış bir form hazırlanmıştır. Bu formun ilk bölümünde katılımcıların bazı kişisel özellikleri yer almıştır. Formun ikinci bölümünde “metafor çalışmalarında çoğu zaman kullanıldığı gibi “Veli toplantıları.....’ya benzer. Çünkü...” yapısı kullanılmıştır. Bu form aracılığıyla araştırmanın verileri toplanmıştır. Form, Ek 1 olarak paylaşılmıştır.

Verilerin Toplanması

Veri toplama sürecine başlamadan önce etik kurul onayı talep edilmiştir. Bingöl Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulunun 06.7.2022 tarih ve 044/67727 sayılı kararıyla etik kurul onayı alınmıştır. Onayın ardından özellikle nitel araştırmalarda, araştırmacının insanlarla gerçek bir ortamda etkileşime girmesinin önemi (Weaver-Hightower, 2021) dikkate alınarak araştırmanın verileri okul ortamında öğretmenlerle ve velilerle yüz yüze görüşülerek toplanmıştır. Araştırmacıdan biri, veri toplamak üzere kent merkezinde yer alan farklı sosyoekonomik çevrelerdeki okullara bizzat gitmiştir. Gidilen okulların ilkokul, ortaokul ve lise olmak üzere farklı kademelerde olmasına özen gösterilmiştir. Zira farklı kademelerdeki veli toplantılarının yapılarının farklılaşabileceği öngörülmüştür. Zira bu

farklılığın katılımcıların veli toplantılarını anlamlandırma biçimlerini değiştirebileceği düşünülmektedir. Gidilen okulların önce yöneticileri ile görüşülmüştür. Kendilerine araştırmanın amacı, kapsamı ve verilerin nasıl toplanacağı ile ilgili olarak bilgi sunulmuş, verilerin toplanması sürecinde katılımcıların kişisel bilgilerinin kullanılmayacağı ve eğitim-öğretim faaliyetlerinin aksatılmayacağı taahhüdü verilmiştir. Görüşülen tüm okul yöneticileri, okullarında araştırmanın verilerinin toplanmasına müsaade etmişlerdir. Daha sonra, okulda müsait durumda olan, görüşme talebini kabul eden öğretmen ve velilere araştırmanın amacı ve kapsamı hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Ardından daha önce hazırlanan yapılandırılmış form kullanılarak veriler toplanmıştır.

Araştırmanın Katılımcıları

Araştırmanın katılımcılarında veli toplantılarını daha önce en az bir kez deneyimlemiş olma koşulu aranmıştır. Bu nedenle katılımcılar, amaçlı örnekleme stratejilerinden ölçüt örnekleme ile belirlenmiştir. Bu süreç dördü ilkokul, dördü ortaokul ve üçü lise olmak üzere toplam 11 okulda görüşmeler yapıldıktan sonra sonlandırılmıştır. Görüşmelerin tamamlanması kararında, aynı veya benzer metaforların ve gerekçelerin dile getirilmeye başlanması belirleyici olmuştur. Araştırmanın çalışma grubunu 44 öğretmen ve 28 veli olmak üzere 72 kişi oluşturmuştur. Nitel çalışmalar için bu sayı fazla olmakla birlikte, metafor çalışmalarında kabul edilebilir bir durumdur. Çünkü metafor çalışmaları nitel mülakatlar gibi derin ve uzun süreli görüşmelerden ziyade katılımcıların yaratıcılıklarını kullanabilecekleri daha kısa süren görüşmeleri içermektedir. Görüşülen tüm katılımcıların kişisel özellikleri Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1.
Katılımcılara ait Bilgiler

Değişken		Öğretmen		Veli	
		N	Yüzde (%)	N	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	19	26,3	15	20,8
	Erkek	25	34,7	13	18,0
Yaş	30 ve altı	8	11,1	3	4,1
	31-40	26	36,1	10	13,8
	41 ve üstü	10	13,8	15	20,8
Öğrenim Durumu	İlkokul	-	0	5	6,9
	Ortaokul	-	0	8	11,1
	Lise	-	0	7	9,7
	Üniversite	44	61,1	8	11,1
Toplam		44	61,1	28	38,9

Tablo 1’de araştırmanın katılımcılarına ilişkin bazı özellikler verilmiştir. Araştırmada 44 öğretmen ve 28 veli olmak üzere 72 katılımcı yer almıştır. Hem öğretmen hem de veli sayısında nitel çalışmalar için ihtiyaç duyulan katılımcı doygunluğuna ulaşıldığı kanaati oluşmuştur. Katılımcılarda kadın erkek sayıları birbirine yakın ve yaş grubu aralığı geniştir. Öğretmenlerin üniversite mezunu olması nedeniyle ağırlıklı olarak üniversite mezunları yer almakla birlikte, diğer öğrenim kademesinden mezun olan katılımcılar da çalışmada bulunmaktadır.

Verilerin Analizi

Veri analizi sürecinde nitel araştırmalarda benimsenen veri analizi aşamaları takip edilmiştir. Fenomenoloji deseniyle gerçekleştirilen araştırmalarda, elde edilen veriler (mülakat dökümleri)

doğrudan incelenir, fenomenin nasıl anlaşıldığına yönelik önemli ifadeler, cümleler ve alıntılar analiz edilir. Bu anahtar ifadelerden hareketle araştırmacı anlam kümeleri (kod) geliştirir (Creswell, 2016). Bu araştırma bir metafor çalışması olduğundan, katılımcıların oluşturduğu metaforlar kod olarak kabul edilerek veri analizine başlanmıştır. İkinci aşamada ise oluşturulan kodlar, belirli bir küme çerçevesinde kümelenecek temalar oluşturulur (Creswell, 2016). Buradan hareketle, araştırmada ulaşılan kodlar, anlam bütünlüğü oluşturacak şekilde belirli kümeler etrafında toplanmış ve temalar oluşturulmuştur. Ardından, öne çıkan katılımcı görüşlerine yer verilmiştir. Katılımcı görüşlerine yer verirken katılımcıların özeli ve gizliliğine saygı gösterilmesi (Creswell, 2017) dikkate alınarak öğretmenlere Ö1, Ö2..., velilere V1, V2, ...şeklinde kod isim verilmiştir.

Geçerlik ve Güvenirlik

Nitel araştırmalarda geçerlik ve güvenilirliği artırma çabalarının standardize edilmiş uygulamaların ötesinde çalışmanın tamamına yansıtılması ve etik ilkelere uyulması gerekir (Merriam, 2018; Weaver-Hightower, 2021). Bu görüş doğrultusunda araştırmacının her aşamasında okuyuculara gerçek bilgiler sunulmuş, her girişimin gerekçesi açıklanmaya çalışılmış, okuyucunun aklında soru işareti bırakılmamasına gayret edilmiştir. Bununla birlikte nitel araştırmalarda sık sık kullanılan geçerlik ve güvenilirlik stratejileri mevcuttur (bkz. Creswell, 2017). Bu araştırmada akran değerlendirmesi ve dış denetleyici stratejileri kullanılarak, geçerlik arttırılmaya çalışılmıştır. Akran değerlendirmesi kapsamında çalışmanın her iki yazarı, elde edilen verileri birbirinden bağımsız analiz etmiş, daha sonra karşılaştırmışlardır. Hemfikir olunan veriler belirlenmiş, görüş ayrılığı olan veriler tartışılarak ortak nokta bulunmuştur. Dış denetleyici kapsamında ise nitel çalışmalar yapan Eğitim Bilimleri alanında uzman bir akademisyen çalışmanın tamamını incelemiştir. Güvenirliği arttırmak üzere de kodlayıcılar arası görüş birliği stratejisi benimsenmiştir. Her iki araştırmacı oluşturdukları temaların isimlerini ve temalarda yer alan kodlarda mutabık kaldıkları noktaları belirlemiş, diğer hususları tartışarak ortak karar vermişlerdir.

Sınırlılıklar

Bu çalışma devlet okullarındaki veli toplantıları ile ilgili görüşlerle sınırlıdır. Özel okullardaki veli toplantıları farklılık gösterebilir. Çalışmanın verileri metaforlar ve bu metaforların gerekçelerinden oluşmaktadır. Daha derin, gözleme dayanan ve uzun süreli çalışmalar veli toplantılarının anlamlandırılmasına katkıda bulunabilir.

Bulgular

Araştırmanın bulguları katılımcıların veli toplantılarına yönelik ürettikleri metaforlar ve bu metaforların oluşturulma gerekçelerinden oluşmaktadır. Metafor çalışması olduğu için her metafor bir kod olarak kabul edilmiştir. Öncelikle bu kodların tamamı görselleştirilmiş şekilde Şekil 1'de verilmiştir.

Boş Duvar	Bilgi Aktarımı	Ayna	Toplu Monolog	Konsültasyon	Aile Toplantısı	Psikolog	Konferans
Miting Alanı	Karbon Kağıdı	Bumerang	Saat Kadranı	Temel Besin Maddesi	Ayna	Göstermelik İş	Miting
Kerpetenle Sıkışmak	Tartışma Programları	Ana Haber Bülteni	Filmin Arka Planı	Ayna	Ayna	Boşa Kürek Çekmek	Hikaye
Buzlu Cam	Klişe Uygulamalar	Rapor	İskambil Kağıdı	Suya Yazı Yazma	Akraba Görüşmesi	Tuz	Gül Bahçesi
Düğün	Curcuna	Ayna	Veresiye Defteri	Muhabbet	Meclis Toplantıları	Dizi Finali	İğne
Okul	Bayramlaşma	Keşfe Çıkmak	Ağaç	Maya	Boş Defter	Kaynana	Boş Kova
Uçurtma	İş Ortaklığı	Boş Beyaz Kağıt	İktidar Söylemi	Güneş	Papatya	Ağaç	Yapboz
Kermes	Fotokopi Makinası	Boş Tuval	Bilgi Aktarımı	Meclis Toplantıları	Mahkeme	Maliye Bakanı	Ayna
Tiyatro	Su Yolu	Aile Toplantısı	Buz Dağı	Ayna	Siyasi Miting	Kesilmemiş Karpuz	Hormonlu Sebze

Şekil 1. Katılımcıların veli toplantılarına ilişkin oluşturdukları metaforlar

İkinci aşamada Şekil 1’de yer alan kodlar, anlamsal bütünlük arz edecek biçimde temalar halinde kümelendirilmiştir. Her tema kodların ortak anlamını çağrıştıracak şekilde isimlendirilmiştir. Oluşan temalar ve her temada yer alan kodlar Şekil 2’de verilmiştir.

İşbirliği ve İletişim (25)	Kısır Döngü (21)	Eğitsel İhtiyaç (7)	Aile ve Öğrenciyi Tanıma (7)	Belirsizlik ve Kaygı (6)	Durum Değerlendirmesi (4)	Finansal Öğeler (2)
Aile Toplantısı (2), Meclis Toplantıları (2), Veri Aktarımı (2), Ağaç (2), Tartışma Programları, Bayramlaşmalar, Okul İş Ortaklığı, Ana Haber Bülteni, Rapor, Keşfe Çıkmak, İktidar Söylemi, Konsültasyon, Güneş, Akrabaların Görüşmesi, Psikolog, Konferans, Düğün, Kermes, Muhabbet, Gül Bahçesi	Miting (2), Buzlu Cam, Karbon Kağıdı, Klişe Uygulamalar, Curcuna, Fotokopi Makinası, Su Yolu, Toplu Monolog, Saat Kadranı, Boş Defter, Tiyatro, Rapor, Keşfe Çıkmak, Boşa Kürek Çekmek, Hormonlu Sebze, Hikaye, Boş Kova, Boş Duvar, Miting Alanı, Suya Yazı Yazma, Yapboz	Maya, Papatya, Tuz, Temel Besin Maddeleri, Bumerang, Boş Kağıt, Boş Tuval	Ayna (7)	Kerpetenle Sıkışmak, Uçurtma, İskambil Kağıdı, Kaynana, Kesilmemiş Karpuz, İğne	Filmin Arka Planı, Buz Dağı, Dizi Finali, Mahkeme	Veresiye Defteri, Maliye Bakanı

Şekil 2. Veli toplantılarına ilişkin oluşan temalar ve temalarda yer alan kodlar

Şekil 2’de görüldüğü üzere öne çıkan tema işbirliği ve iletişimdir. Katılımcıların yaklaşık üçte birinin oluşturduğu metaforlar bu temada toplanmıştır. İşbirliği ve iletişim kapsamına aile toplantısı, meclis toplantıları, veri aktarımı, ağaç, tartışma programları, bayramlaşmalar, okul, iş ortaklığı, ana haber bülteni, rapor, keşfe çıkmak, iktidar söylemi, konsültasyon, güneş, akrabaların görüşmesi, psikolog, konferans, düğün, kermes, muhabbet ve gül bahçesi kodları alınmıştır. Bu kodların ortak noktasında veli toplantılarının ebeveynlerle okul arasındaki iletişimi arttırması ve işbirliğini geliştirmesi vardır. Bu doğrultuda düşüncelerini açıklayan katılımcılardan V2, “Çocuğa evde verilen eğitimin geri dönüşü, öğretmenlerini tanıma fırsatı, gerekli bilgilendirmeleri yapma ve alma fırsatı, beklentilerin karşılıklı olarak dile getirilmesi imkânı sunmaktadır...”; V6, “Çünkü bu toplantılar aracılığıyla öğretmenler ve öğrenci velileri ortak bir amaç için bir araya gelirler. Öğrencilerin yararına işbirliği yaparlar. Yani belli amaçları gerçekleştirmek için ortaklık yaparlar.”; Ö16, “Okulun faaliyetleri, güçlü ve zayıf yanları konuşulur, ardından çocukların durumu hakkında değerlendirme yapılır.” ve Ö35, “Veli ve öğretmenler öğrenci hakkında bilgi alışverişini yapar, birbirlerini aydınlatır.” cümlelerini

kurmuşlardır. Bu ifadelerden anlaşılacağı üzere araştırmaya katılan veli ve öğretmenlerin önemli bir kısmı veli toplantılarını paydaşlar arasındaki iletişimi ve işbirliğini güçlendiren bir mekanizma olarak görmektedirler.

Katılımcıların bir kısmı veli toplantılarını eğitim öğretim faaliyetlerinin önemli bir ihtiyacı olarak gördüklerini ifade etmişlerdir. “Eğitsel ihtiyaç” olarak adlandırılan bu temada maya, papatya, tuz, temel besin maddeleri, bumerang, boş kâğıt ve boş tuval kodları yer almıştır. Bu kodları üreten katılımcılardan V13, “...öğretmen öğrenci ve veli ile bir bütün oluşturur. Veli toplantıları eğitimin olmazsa olmazlarından.” ifadelerini kullanırken Ö20, “Veli, öğrenci ve eğitim öğretim ile ilgili eksiklikler fark edilip yeni yol haritası çizmemize araç olur, bu anlamda gereklidir.” şeklinde görüş beyan etmiştir. Bu katılımcıların veli toplantılarının önemini ve gerekliliğini vurguladıkları söylenebilir. Bazı katılımcılar ise veli toplantılarını, öğrencinin tutum ve davranışlarının aileye yansıtıldığı bir platform olarak gördüklerini ifade etmişlerdir. Aile ve öğrenciyi tanıma çerçevesinde katılımcılardan yedisi “ayna” kodunu üretmişlerdir. Örneğin, veli toplantılarını aynaya benzeten katılımcılardan V28, “Öğrencilerin tüm davranışları öğretmenler tarafından velilere iletilir.” şeklinde görüş belirtmektedir. Benzer biçimde Ö37 de “Öğrenciler velileri yansıtır, toplantılarda velilere ayna tutulmuş olur.” şeklindeki görüşleriyle, veli toplantılarının öğrenci ve aileleri hakkında önemli bilgiler verdiğine dikkat çekmektedir. Bu yönde görüş beyan eden katılımcılar, veli toplantılarında öğrencinin durumunun ve mevcut performansının aile ile paylaşıldığını, aile ile ilgili birtakım özelliklerden de öğrencilere yönelik çıkarımlar yapıldığını ifade etmektedirler.

Araştırmaya katılan öğretmen ve velilerin birkaçı “Durum Değerlendirmesi” kategorisinde “filmin arka planı, buz dağı, dizi finali ve mahkeme” kodları oluşturmuşlardır. Bu katılımcılar veli toplantılarında durum değerlendirme yapılarak gerçeklerin ortaya çıkmasına katkı sağladığını ifade etmişlerdir. Örneğin V14, “Veli toplantılarında öğrenciyle ilgili gerçek durum ortaya çıkar, her şey belli olur.” ifadelerini kullanmıştır. Benzer şekilde Ö40 da, “...öğrencilerin performans ve davranışlarının altında yatan sebeplerden bazılarını keşfetmemizi sağlar.” şeklinde bir gerekçe sunmuştur. Bu görüşleri öne süren katılımcıların, veli toplantılarını, öğrencilerin akademik başarı ve davranış değerlendirmelerinin yapılacağı bir platform olarak gördükleri söylenebilir.

Yukarıda açıklanan tema ve kodlar veli toplantılarının olumlu yönlerine ve katkılarına dikkat çekmektedir. Bundan sonra değinilen tema ve kodlar veli toplantılarının nispeten olumsuz veya etkisiz olduğunu belirten görüşlerden hareketle üretilmiştir. Bu anlamda belirgin bir şekilde öne çıkan tema “Kısır Döngü” temasıdır. Bu tema altında, “boşa kürek çekmek, boş kova, boş duvar, miting, buzlu cam, karbon kâğıdı, klişe uygulamalar, curcuna, fotokopi makinası, su yolu, toplu monolog, saat kadrani, boş defter, tiyatro, göstermelik işler, hormonlu sebze, hikâye, miting alanı, suya yazı yazma ve yapboz” kodları üretilmiştir. Bu tema kapsamına alınabilecek kodları oluşturanlardan V12, “Hiçbir şeye çözüm bulunamıyor.”; V27, “Etkisi eve gidene kadardır.”; Ö23, “Kimse kimseyi dinlemez sadece hep bir ağızdan konuşur.” ve Ö43, “Hep aynı şeyleri anlatırsın, tamam derler ama hiçbir şey değişmez. Bence veli toplantıları gereksiz zaman kaybıdır.” cümleleriyle görüşlerini dile getirmişlerdir. Anlaşıldığı üzere katılımcılardan bazıları veli toplantılarını etkisiz ve zaman kaybı olarak görmekte, hep aynı şeylerin konuşulduğunu ve uygulamaya yansımadağını öne sürmektedirler.

Katılımcıların birkaçı veli toplantılarında tedirginlik yaşadıklarını dile getirmişlerdir. Bu görüşler “Belirsizlik ve Kaygı” temasında toplanmıştır. Bu tema altında “kerpetenle sıkışmak, uçurtma, iskambil kâğıdı, kaynana, kesilmemiş karpuz ve iğne” gibi kodları yer almıştır. Bu yönde görüşlerini beyan eden katılımcılar veli toplantılarının kendilerini endişelendirdiğini ve belirsizliğin kendilerini rahatsız ettiğini ifade etmişlerdir. Bu katılımcılardan Ö5, “Çünkü toplantının hangi yönde ilerleyeceği belli olmaz.” derken, V1, “Karşılaşacağımız şeyleri düşündükçe sıkışırız.” ifadelerini kullanmıştır. Bu katılımcıların ifadelerinden veli toplantılarının gündeminin çoğu zaman yapılandırılmadığı,

yapılandırılrsa bile velilerle paylaşılmadığı veya toplantıda gündemden uzaklaşıldığı anlaşılmaktadır. Bunun da paydaşları tedirgin ettiği söylenebilir.

Son olarak iki katılımcının ürettiği veresiye defteri ve maliye bakanı metaforlarından hareketle “Finansal Öğeler” teması oluşturulmuştur. Bu iki katılımcı veli toplantılarında maddiyatla ilgili hususların konuşulmasından rahatsız olduklarını belirtmişlerdir. Örneğin V19 düşüncelerini “*Veli toplantısı denince aklımıza ilk gelen şey ne kadar para isteyecekler acaba, çünkü mutlaka isteniliyor...*” cümlesiyle açıklamıştır. Bu katılımcılar veli toplantılarında maddi unsurların öne çıkmasını istememektedirler. Veli toplantılarında öncelikle öğrencilerle ilgili hususların konuşulmasını daha doğru bulmaktadırlar.

Şekil 2’de görüldüğü üzere öğretmen ve velilerin görüşleri anlamsal yakınlık ifade edecek biçimde yedi tema altında kümelenmiştir. Bu temalarla araştırmanın birinci sorusunun cevabı ortaya konulmuştur. Araştırmanın diğer sorusu ise hatırlanacağı üzere öğretmen ve velilerin görüşlerinin farklılaşp farklılaşmadığının tespit edilmesidir. Şekil 3’te ise velilerin ve öğretmenlerin veli toplantılarına yönelik oluşturdukları tema ve kodlar karşılaştırmalı olarak verilmiştir.

	İşbirliği ve İletişim (25)	Kısır Döngü (21)	Eğitsel İhtiyaç (7)	Aile ve Öğrenciyi Tanıma (7)	Belirsizlik ve Kaygı (6)	Durum Değerlendirmesi (4)	Finansal Öğeler (2)
Veli	Aile Toplantısı, Meclis Toplantıları (2), Veri Aktarımı (2), Ağaç, Okul, İş Ortaklığı, Akrabaların Görüşmesi, Psikolog, Konferans, Gül Bahçesi	Miting, Curcuna, Boş Defter, Hormonlu Sebze, Hikaye, Boş Kova, Yapboz	Papatya, Tuz	Ayna	Kerpetenle Sıkışmak, Kaynana, Kesilmemiş Karpuz	Mahkeme	Veresiye Defteri, Maliye Bakanı
Öğretmen	Aile Toplantısı, Tartışma Programı, Bayramlaşmalar, Ağaç, Ana Haber Bülteni, Rapor, Keşfe Çıkmak, İktidar Söylemi, Konsültasyon, Güneş, Düşün, Kermes, Muhabbet	Miting, Buzlu Cam, Karbon Kağıdı, Klişe Uygulamalar, Fotokopi Makinası, Su Yolu, Toplu Monolog, Saat Kadranı, Tiyatro, Göstermelik İşler, Boşa Kürek Çekmek, Boş Duvar, Miting Alanı, Suya Yazı Yazma	Maya, Temel Besin Maddeleri, Bumerang, Boş Kağıt, Boş Tuval	Ayna (6)	Uçurtma, İskambil Kağıdı, İğne	Filmin Arka Planı, Buz Dağı, Dizi Finali	

Şekil 3. Veli ve öğretmenlerin veli toplantılarına ilişkin oluşturdukları tema ve kodlar

Şekil 3 göz önüne alındığında bazı temalardaki kodların ağırlıklı olarak öğretmenler tarafından, bazılarının veliler tarafından oluşturulmakla birlikte, çoğu temada hem öğretmen hem velilerce oluşturulan kodların yer aldığı söylenebilir. İletişim ve işbirliği temasında yer alan kodlar beklenildiği üzere hem öğretmenler hem de veliler tarafından üretilmiştir. Öğretmen ve velilerin bazıları veli toplantılarını iletişimin artmasında ve işbirliğini geliştirmede bir araç olarak görmektedirler. Benzer şekilde eğitsel ihtiyaç temasında öğretmen ve velilerin oluşturdukları kodlar mevcuttur. Araştırmaya katılan bazı öğretmen ve veliler, veli toplantılarını eğitim faaliyetlerinin bir gereksinimi olarak görmektedirler. Durum değerlendirmesi temasında yine öğretmen ve velilerden birkaçı, veli toplantılarını durum değerlendirmesi yapmak için bir fırsat olarak gördüklerini belirtmişlerdir. Bir bakıma veli toplantılarında gerçeklerle yüzleşilmektedir. Olumsuz çağrışımlar yapan kodlardan da hem öğretmenler hem veliler tarafından üretilenler bulunmaktadır. Kısır döngü temasında öğretmen ve veliler, veli toplantılarını formal ve rutin bir uygulama olarak gördüklerini belirtmişlerdir. Yine negatif manada oluşan belirsizlik ve kaygı temasında hem öğretmen hem velilerin görüşleri yer almaktadır. Veli toplantılarının hem öğretmen hem veliler için bir kaygı nedeni olduğu söylenebilir.

Aile ve öğrenciyi tanıma temasında yer alan kodların tamamına yakını öğretmenler tarafından oluşturulmuştur. Bu da beklenen bir bulgu olarak kabul edilebilir. Zira veli toplantıları, eğitim camiasında öğrenciyi ve ailesini daha yakından tanımada etkili bir araç olarak görülmektedir. Son olarak sadece veliler tarafından üretilen iki kod finansal öğeler temasında yer almıştır. Bu veliler, veli toplantılarında maddi öğeleri konuşmaktan haz etmediklerini belirtmişlerdir. Bu karşılaştırmayla birlikte araştırmanın ikinci sorusunun da cevabı verilmiştir. Bundan sonraki bölümde ise elde edilen bulgular bütüncül bir yaklaşımla ve ilgili literatür de dikkate alınarak tartışılacaktır.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada, öğretmen ve velilerin, veli katılımının yaygın aracı olan veli toplantılarını (Dukic, 2022; Kar vd., 2017; Özyürek vd., 2015; Coşkun, 2010; Yıldırım ve Dönmez, 2008; Spera, 2005; Calatrello, 1961; Bellah, 1953) hangi metaforlar üzerinden anlamlandırdıkları belirlenmeye çalışılmıştır. Öğretmen ve öğrenci velilerinin, veli toplantılarını anlamlandırırken kullandıkları metaforlara ilişkin geliştirilen başlıca temalar, en çok vurgulanandan en az vurgulanana doğru *“işbirliği ve iletişim, kısır döngü, eğitsel ihtiyaç, aile ve öğrenciyi tanıma, belirsizlik ve kaygı, durum değerlendirmesi ve finansal öğeler”* olarak belirlenmiştir.

Araştırma verilerinin analizi sonucunda öğretmen ve velilerin veli toplantılarını anlamlandırırken en fazla kullandıkları metaforların *“işbirliği ve iletişim”* temasıyla ilgili olduğu tespit edilmiştir. Gerek öğretmenler gerekse veliler, veli toplantılarını öğrencilerin eğitimi ve gelişimi için önemli bir fırsat olarak değerlendirmektedirler. Denilebilir ki, öğretmen ve öğrenci velileri açısından veli toplantılarının en önemli anlamı işbirliği ve iletişimdir. Esasen farklı araştırma bulgularında da (Dukic, 2022; Kar vd., 2017; Özyürek vd., 2015; Coşkun, 2010; Yıldırım ve Dönmez, 2008; Spera, 2005; Minke ve Anderson, 2003; Calatrello, 1961; Bellah, 1953) veli toplantılarının öne çıkan işlevinin paydaşlar arasında kurulan iş birliği olması bu gerçeği teyit etmektedir. Zira veli toplantıları okul ve aile arasındaki işbirliğini ve iletişimi arttırmanın en önemli kanalı olarak değerlendirilebilir. Aile ve okul, çocukların sağlıklı bir şekilde yetiştirilmesi için işbirliği ve iletişim halinde olmaları gereken önemli ortaklar olarak (Davis-Kean ve Eccles, 2005) öne çıkmaktadır. Zira genç nesillerin eğitiminde okul, öğretmen ve veli iş birliği giderek yaygınlaşan bir paradigma (Nazlı, 2020; Westerfield, 2020; Epstein ve Sheldon, 2011; Seginer, 2006) olarak kabul görmektedir. Eğitimde faaliyetlerinin yürütülmesinde veli, öğretmen ve okulun iş birliği içinde olması, bir tercih olmaktan öte bir zorunluluktur (Seitsinger, 2019; Chavkin, 2017; Epstein, 2011). Zira araştırmalar öğrencilerin akademik performanslarında, psikolojik ve davranışsal gelişimlerinde veli, öğretmen ve okul işbirliğinin önemini vurgulamaktadır (Dukic, 2022; Nazlı, 2020; Islam, 2019; Jeynes, 2017; Jeynes, 2011; Celep, 2011; Nokali vd., 2010; Yıldırım ve Dönmez, 2008; Epstein ve Sanders, 2006a; Conroy, 2003). Velileri, öğretmen ve okulla yeterli düzeyde iş birliğinde bulunmayan öğrencilerin kendilerini değersiz hissettikleri, akademik başarılarında düşme olduğu (Nazlı, 2020; Jeynes, 2017) hatta uyuşturucu gibi zararlı alışkanlıklara meyilli olabildikleri (Chavkin, 2017) belirlenmiştir. Veli toplantıları aracılığıyla paydaşlar arasında tesis edilen işbirliği ve iletişimin öneminin de buradan kaynaklandığı söylenebilir. Bu nedenle aile ve okulun, çocuğun gelişimini sağlıklı bir şekilde yönetmek ve koordine etmek için sıklıkla iletişim ve etkileşim halinde olmaları beklenir.

Katılımcıların veli toplantılarını anlamlandırmada ikinci olarak en çok kullandıkları metaforlar *“kısır döngü”* temasıyla ilişkilendirilmiştir. Bu temayla ilişkilendirilen metaforlar hem öğretmenler hem de öğrenci velileri tarafından kullanılmıştır. Kısır Döngü temasıyla ilişkilendirilen *“miting, tiyatro, boş kova, curcuna, klişe uygulamalar, boşa kürek çekmek, toplu monolog, suya yazı yazma vb.”* metaforların olumsuz çağrışımlara sahip oldukları görülmektedir. Katılımcıların veli toplantılarını olumsuz çağrışımlara sahip metaforlarla ilişkilendirmeleri, veli toplantılarının etkililiğine ilişkin

problemlerin yaşandığına işaret etmektedir. Yanı sıra bu tema altında kümelenen “*miting, curcuna, toplu monolog, boş kova*” gibi metaforlar incelendiğinde, veli toplantılarının yürütülmesi ve yönetilmesinde de problemlerin yaşandığı göstermektedir. Bu metaforlar hem veliler hem de öğretmenler tarafından oluşturulmuş olup, daha çok veli toplantılarının planlanması ve yönetilmesi ile ilgilidir. Zira yapılan bazı çalışmalar (Epstein ve Sanders, 2006b) hizmet öncesi dönemde öğretmenlerin öğrenci velileriyle birlikte çalışma beceri ve yetkinlikleri konusunda yeterli eğitim almadıklarını göstermektedir. Hizmet öncesi dönemde toplantı yönetme becerileri, veli öğretmen iletişimi, problem çözme vb. konularda yeterli düzeyde eğitim alan öğretmen adaylarının, veli toplantılarını daha etkili yönettikleri ve öğrenci velileriyle daha sağlıklı iş birliği kurdukları tespit edilmiştir (Aich vd., 2017; Gerich vd., 2017). Ayrıca öğretmenlerin velilerin görüşlerini ve kültürel değerlerini dikkate almamaları ve toplantıların öğretmen merkezli olması, da veli toplantılarında problemlerin yaşanmasına neden olabilmektedir (Stroetinga, vd., 2019; Willemse vd., 2018; McKenna ve Millen, 2013). Velilerin, öğrencilerin akademik başarı düşüklüğü, davranış bozuklukları, sınıfta yaşanan huzursuzluklar ve öğrenme yetersizliklerinden ötürü öğretmenleri sorumlu tutmalarından ötürü (Aich vd., 2017; Jucks ve Päuler-Kuppinger, 2017) yaşanan tartışmaların da toplantıların kısır döngüye dönüşmesinde etkili olduğu söylenebilir. Katılımcıların, özellikle bazı öğrenci velilerinin, veli toplantılarının etkililiğine olan inançlarının zayıf olması, toplantıların planlanma ve yönetilme biçiminden kaynaklanıyor olabilir. Konuyla ilgili yapılan bazı çalışmaların (Nazlı, 2020; Westerfield, 2020; Aich vd., 2017) öğretmenlerin iletişim ve toplantı yürütme becerileri ile toplantıların etkililiği arasında pozitif bir ilişki olduğunu göstermesinin bu durumu teyit ettiği söylenebilir. İletişim ve toplantı yönetme becerileri yeteri kadar güçlü olmayan öğretmenlerin gerçekleştirdikleri toplantılarda veliler de öğretmenleri bir uzman olarak görmeyebilirler, kendi aralarında toplu monolog halinde konuşabilirler. Bu durum veli toplantılarını amacından uzaklaştırdığı için toplantılar kısır döngüye dönüşebilir.

Katılımcıların veli toplantılarını anlamlandırırken başvurdukları metaforların bazıları *eğitsel ihtiyaç* temasıyla ilişkilendirilmiştir. Eğitsel ihtiyaç temasıyla ilişkilendirilen *tuz, maya, temel besin maddeleri* gibi metaforlar hem öğretmenler hem de öğrenci velileri tarafından kullanılmıştır. Katılımcıların veli toplantılarını *tuz, maya ve temel besin maddeleri* gibi kavramlarla anlamlandırmaları, veli toplantılarının gerekliliğine olan inançlarından ve toplantılara atfettikleri önemden kaynaklandığı söylenebilir. Farklı araştırmacılar tarafından gerçekleştirilen birçok bilimsel çalışma, (Nazlı, 2020; Westerfield, 2020; Seitsinger, 2019; Chavkin, 2017; Epstein, 2011; Epstein ve Sheldon, 2011; Davis-Kean ve Eccles, 2005) öğrencilerin sağlıklı bir şekilde yetiştirilmesi ve gelişimi bakımlarından okul, öğretmenler ve öğrenci velileri arasında etkili bir iş birliğinin kurulmasının gerekliliğine vurgu yapmaktadır. Paydaşların gereksinim duyduğu bu iş birliği uygulamada çoğunlukla veli toplantıları aracılığıyla kurulduğundan (Dukic, 2022; Kar vd., 2017; Coşkun, 2010; Ergen, 2008; Yıldırım ve Dönmez, 2008; Spera, 2005; Calatrello, 1961; Bellah, 1953) veli toplantıları eğitsel bir ihtiyaç olarak öne çıkmaktadır. Zira veli toplantılarının öğrencilerin akademik performansları, davranış düzeltilmeleri, önemsenme ve özgüven duygusu kazanmaları üzerinde olumlu yönde etkileri olmaktadır (Dukic, 2022; Nazlı, 2020; Islam, 2019; Jeynes, 2017; Jeynes, 2011; Nokali vd., 2010; Epstein ve Sanders, 2006b). Nazlı (2020) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, veli toplantılarının faydalarının sadece öğrencilerle sınırlı olmadığı; veli toplantılarının öğretmen, öğrenci velileri ve okul yönetimleri üzerinde de olumlu etkilerinin olduğunu göstermektedir. Söz konusu çalışmada veli toplantılarının öğretmenlerin yükünü hafiflettiği, velilerin çeşitli bakımlardan bilinçlenmesine katkı sağladığı ve okul geliştirme üzerinde olumlu yönde etkilerinin olduğu gösterilmektedir. Bütün bunlar veli toplantılarının öğretmen ve öğrenci velileri tarafından eğitsel bir ihtiyaç olarak görülmesinde etkili olmaktadır.

Araştırmada öne çıkan temalardan biri de *aile ve öğrenciyi tanıma* şeklinde gerçekleşmiştir. Veli toplantılarını *aile ve öğrenciyi tanıma* temasıyla ilişkilendiren katılımcıların tamamı *ayna* metaforunu kullanmıştır. Buna göre katılımcılar, veli toplantılarının hem öğrencileri hem de öğrenci

velilerini daha yakından tanıma fırsatı sunduğuna inandıkları söylenebilir. Öğretmenler, veli toplantıları aracılığıyla öğrenci ve aileleri hakkında gereksinim duydukları doğru bilgilere ulaşma olanağı elde etmektedir. Toplantılarda öğretmenler, öğrenci aileleriyle kuracakları yakın iletişim ve gözlemlerinden hareketle hem aileyi hem de ailenin bir yansıması olan çocukları daha iyi tanıma fırsatı elde etmektedirler. Konuyla ilgili gerçekleştirilen farklı çalışma bulguları da (Kaçar, 2019; Koç Akran ve Kocaman, 2018) veli toplantılarının önemli sonuçlarından birinin öğrenci ve aileyi daha iyi tanımak olduğunu göstermesi bakımından önemlidir. Bütün güçlükler rağmen veli toplantıları paydaşlar arasında çift yönlü bir iletişim ve ortak karar alma imkânı sunabilmektedir (Nazlı, 2020). Paydaşlar arasında gerçekleşen çift yönlü iletişim sayesinde, öğretmen bir taraftan öğrencilerinin eğitim gereksinimlerini, ilgilerini, zayıf ve güçlü yönlerini tanıma (Alat, 2015; Nazlı vd., 2022) olanağı bulurken; diğer taraftan öğrencilerin aile yapıları, sosyoekonomik durumları, kültürel yapıları, ebeveyn tutumları hakkında da bilgi sahibi olabilmektedir (Chavkin, 2017). Öğrenci ve ailelerini yakından tanıma olanağı sağlayan veli toplantıları, öğrenci velilerinin hangi konularda bilinçlendirilmeye gereksinim duyduklarında da rol oynayabilmektedir. Veli toplantılarının, eğitsel anlamda nitelikli ve doğru ebeveyn tutumlarının kazandırılması ve velilerin çocuklarının eğitiminde doğru bildikleri yanlışların düzeltilmesi gibi konularda velileri bilinçlendirici rol oynayabileceğini söylemek mümkündür (Nazlı vd., 2022). Öğrenci ve ailelerini çok yönlü tanıma, okul tarafından ailelere yönelik planlanan bilinçlendirme eğitimlerinin belirlenmesinde de etkili olabilmektedir.

Katılımcıların veli toplantılarını anlamlandırırken kullandıkları bazı metaforlar, *belirsizlik ve kaygı* temasıyla ilişkilendirilmiştir. Veli toplantılarının *kerpetenle sıkışmak, iğne, uçurtma, iskambil kâğıdı, kaynana, kesilmemiş karpuz* gibi metaforlarla anlamlandırılması, veli toplantılarının katılımcılar için tedirginlik ve kaygıya neden olabildiğini göstermektedir. Katılımcıların veli toplantılarını tedirginlik ve kaygıyla ilişkilendirilen metaforlarla anlamlandırmaları, manidar görülmüştür. Zira araştırmalar veli toplantılarının, bünyesinde çeşitli zorluklar ve belirsizlikler barındırması nedeniyle (Nazlı vd., 2022; Aich vd., 2017; Bilton vd., 2017; Hornby, 2011), hem öğretmenler hem de öğrenci velileri açısından tedirginlik ve kaygıya neden olabildiğini göstermektedir. Öğretmen ve öğrenci velileri arasında geçmiş dönemlerde yaşanan olumsuz deneyimler (Wilson, 2010), öğretmenlerin öğrenciler hakkında velilere yapacakları muhtemel olumsuz değerlendirmeler (Nazlı, 2020), toplantıların iyi yapılandırılmaması, öğretmenlerin toplantı yönetme beceri ve deneyim eksiklikleri ve toplantılarda paydaşların birbirlerine karşı takındıkları olumsuz tutumları, veli toplantılarını paydaşlar için kaygı ve tedirginlik kaynağına dönüştürebilmektedir (Williams, 2004; Epstein ve Sanders, 2006a). Buna göre, toplantıların seyrinin nasıl ilerleyeceğinin belirsizliği, tarafların öğrencilerin performans düşüklüğü ve davranış bozukluklarından ötürü birbirlerini suçlamalara varacak şekilde eleştirmeleri tedirginlik ve kaygı nedeni olmaktadır. Bununla birlikte görüşülecek konuların toplantı öncesi velilerle paylaşılmaması, toplantıların yürütülmesi aşamasında belirlenen gündemden uzaklaşılması, toplantılarda beklenmedik durumların yaşanabilmesi paydaşların tedirginlik ve kaygı duymalarında etkili olabilir (Nazlı, 2020).

Okul idaresinin velilerle görüşmesi gereken konuların öğretmen tarafından velilere iletilmesinin istenmesi, okul yönetimince alınan bazı kararlar gereği öğrenci velilerinden çeşitli gerekçelerle para talep edilmesi ve toplantılarda alınacak kararlara yapılabilecek olası itirazlar başta öğretmenler olmak üzere öğrenci velilerinde kaygı ve tedirginliğe neden olabilmektedir (Nazlı ve diğ., 2022). Paydaşlar arasında yaşanan iletişim çatışmaları, suçlayıcı dil ve geçmiş toplantılarda yaşanan olumsuz deneyimler de toplantılarda tedirginlik ve kaygıya neden olabilmektedir (Jucks ve Pöuler-Kuppinger, 2017; Williams, 2004). Benzer şekilde veli toplantılarında, diğer velilerin huzurunda öğrencilerle ilgili bireysel değerlendirmelerde bulunulması, velilerden çeşitli gerekçelerle para talep edilmesi ve öğretmenin toplantılarda velilere karşı takındığı tutum da (Nazlı vd., 2022) velilerde kaygıya neden olmaktadır. Veli toplantılarının, öğretmen ve öğrenci velileri açısından kaygı ve tedirginlik gibi olumsuz çağrışımlara sahip olması toplantıların etkililiğini sorgulanır hale

getirmektedir. Bu durumdan en çok öğrencilerin olumsuz etkilenmesi kaçınılmazdır. Bu bakımdan, veli toplantılarının iyi bir planlama sonucunda yapılandırılması önem arz etmektedir. Toplantı öncesi çeşitli hazırlıklar yapılarak velilere sıcak bir karşılamanın yapılması, toplantı zamanının velilerin zaman baskısı yaşamadan katılabilecekleri şekilde planlanması, toplantı gündem konularının velilerle toplantı öncesi paylaşılması ve velilerin toplantıdan olumlu deneyimlerle ayrılması oldukça önemlidir. Veli toplantılarında tamamen öğrencilerin gelişimi ve eğitimi gibi konular ele alınmalıdır. Toplantılarda, mümkün olabildiğince, parasal konuların görüşülmemesi ve öğrenci velilerinden para talep edilmemesi bu bağlamda önem kazanmaktadır. Toplantılarda parasal konuların görüşülmesi öğrenci velilerinin gözünde veli toplantılarını değersizleştireceği gibi sonraki toplantılara velilerin katılımlarını da olumsuz etkileyebilecektir. Ayrıca toplantılarda öğrenci velileriyle ikili tartışmalara girmemeye özen gösterilmesi, diğer öğrenci velilerinin huzurunda öğrencilerle ilgili bireysel değerlendirmelerde bulunmaktan kaçınılması velilerin toplantılara ilişkin algısını olumlu yönde etkileyebilir. Zira toplantıların nezaket, önemsenme, demokratik tutum, çatışmadan kaçınma ve koşulsuz saygı temelinde (Bilton vd., 2017; Aich vd., 2017) yürütülmesi, toplantıların daha verimli geçmesini sağlayacaktır.

Araştırma bulgularından biri de katılımcıların veli toplantılarını, *veresiye defteri*, *maliye bakanı* gibi metaforlarla anlamlandırmalarından ötürü oluşan *finansal öğeler* temasıdır. Veli toplantılarını *veresiye defteri*, *maliye bakanı* gibi metaforlarla ilişkilendiren katılımcıların tamamının velilerden oluşması manidar bulunmuştur. Buna göre bazı öğrenci velilerinin, veli toplantılarını, velilerin okula çeşitli gerekçelerle borçlandırıldığı araçlar şeklinde algıladıkları görülmektedir. Bu durumun temel nedeni, veli toplantılarında zaman zaman okulun ve sınıfın çeşitli ihtiyaçlarının giderilmesi, öğretmenlerin yardımcı ders kaynakları ve gerçekleştirecekleri deneme sınavları için para talep etmelerinden kaynaklandığı söylenebilir. Bu durum özellikle sosyoekonomik durumu düşük olan öğrenci velilerinin tepkisiyle karşılaşmaktadır (Nazlı, 2020). Dolayısıyla bu durum, bazı öğrenci velilerinin, veli toplantılarını *veresiye defteri*, *maliye bakanı* gibi olumsuz metaforlarla ilişkilendirmesine neden olduğu söylenebilir. Araştırma bulguları, öğrenci velilerinden çeşitli gerekçelerle finansal destek talebinde bulunulmasının (Nazlı, 2020), velilerin kaygı yaşamalarına neden olduğunu göstermesi bu bulguyu teyit etmektedir. Bu olumsuz algı, toplantıların asıl amacını gölgelediği gibi etkililiğini olumsuz etkilemektedir. Ayrıca bu durum velilerin, veli toplantılarından kaygı duymalarında ve sonraki toplantılara katılım kararlarını olumsuz yönde etkileyebilmektedir.

Son olarak, katılımcıların veli toplantılarını anlamlandırırken kullandıkları *“mahkeme, buz dağı, dizi finali”* gibi metaforlar *durum değerlendirmesi* temasıyla ilişkilendirilmiştir. Durum değerlendirmesi ile ilgili metaforların hem öğretmenler hem de veliler tarafından kullanılması, bu katılımcıların veli toplantılarını önemsedikleri ve öğrencilerin gelişimini değerlendirmek için bir fırsat olarak gördükleri değerlendirilmektedir. Gerek öğretmenlerin gerekse öğrenci velilerinin, veli toplantılarını öğrencilerin çeşitli yönlerden gelişimlerinin değerlendirilmesi için önemli bir fırsat olarak görmeleri beklenen bir durumdur. Zira veli toplantıları, öğrencilerin çeşitli bakımlardan gelişimlerinin değerlendirilmesi ve desteklenmesi için öğretmen ve öğrenci velilerinin işbirliği yapmalarına aracılık eden toplantılar (Jeynes, 2017; Epstein ve Sanders, 2006a) olarak değerlendirilmektedir. Nitekim gerek yurt dışında (Dukic, 2022; Malik vd., 2020; Islam, 2019; Jeynes, 2017) gerekse yurt içinde (Nazlı, 2020; Kaçar, 2019; Yıldırım ve Dönmez, 2008; Ergen, 2008; Genç, 2005) gerçekleştirilen çalışmalar, öğrencilerin akademik başarı ve davranışsal gelişimleri ile ilgili değerlendirmelerin veli toplantılarının öncelikli görüşme konularından biri olduğunu göstermektedir. Buna göre veli toplantılarında öğretmenler, öğrencilerin okulda gördükleri derslerle ilgili ortaya koydukları performansları hakkında öğrenci velilerini bilgilendirmekte ve öğrenci velilerinden beklentilerini dile getirmektedirler. Benzer şekilde öğrenci velileri de çocuklarının gelişimi ve eğitimi ilgili konularda öğretmenleri bilgilendirmekte ve beklentilerini dile getirmektedirler. Yapılan değerlendirmeler sadece öğrencilerinin eğitim çıktıları ve davranışsal gelişimleri ile sınırlı değildir. Veli toplantıları eğitim

paydaşlarına, okul yönetimleri, öğretmen ve veli sorumlulukları hakkında da değerlendirme yapma fırsatı sunmaktadır (Nazlı, 2020; İslam, 2019; Jeynes, 2017).

Bu çalışmada, öğretmen ve velilerin, velilerin okula katılımlarının yaygın aracı olan veli toplantılarına ilişkin metaforik algıları incelenmiştir. Araştırma bulguları, öğretmen ve öğrenci velilerinin veli toplantılarına ilişkin algılarının genel olarak, olumlu olduğunu göstermektedir. Katılımcıların veli toplantılarını anlamlandırırken kullandıkları metaforların çoğu iş birliği ve iletişim, eğitsel ihtiyaç, öğrenci ve aileyi daha iyi tanıma ve durum değerlendirmesi gibi kavramlarla ilgili olduğu belirlenmiştir. Araştırma bulguları katılımcıların büyük çoğunluğunun, veli toplantılarının paydaşlar arasında iş birliğinin kurulmasına aracılık ettiğine, öğrenci ve aileyi daha iyi tanıma olanağı sunduğuna, çeşitli konularda değerlendirme ve ortak kararlar alma imkânı sağladığına, eğitsel bir gereksinim olduğuna dair güçlü bir inanca sahip olduklarını göstermektedir. Dolayısıyla veli toplantıları, okullar, öğretmenler, öğrenciler ve öğrenci velileri üzerinde olumlu etkilere sahip olduğundan eğitsel bir ihtiyaç olarak görülmektedir. Veli toplantılarında paydaşlar arasında kurulan iş birliği sayesinde, öğrencilerin eğitim çıktıları ve davranışsal gelişimlerinin yanı sıra okul ve öğrencileri etkileyen birçok konuda çeşitli değerlendirilmeler yapılmaktadır. Ayrıca araştırmada bulguları, veli toplantılarının gerek öğretmen ve gerekse öğrenci velileri açısından tedirginlik ve kaygı nedeni olabildiğini göstermiştir. Bu toplantılarda yaşanan iletişim çatışmaları ve suçlayıcı dil paydaşların kaygı duymalarına neden olmaktadır. Görüşme konularının toplantı öncesi velilerle paylaşılmaması ve öğrenci velilerinin önceki toplantılara ilişkin sahip oldukları olumsuz geçmiş yaşantılar da hem belirsizliğe neden olmakta hem de katılımcıların kaygı duymalarında etkili olabilmektedir. Bazı katılımcıların veli toplantılarını kısır döngü ve finansal destekle ilişkilendirmeleri, veli toplantılarına ilişkin olumsuz bir algının varlığının işaretidir. Veli toplantılarını finansal destekle ilişkilendiren katılımcıların tamamının öğrenci velileri olduğu belirlenmiştir. Gerek öğretmenler ve gerekse öğrenci velilerinin önemli bir kısmı, veli toplantılarını kısır döngüye benzetmektedirler. Son olarak, veli toplantılarının kısır döngüye dönüşmesinde, veli toplantılarının iyi yapılandırılmaması, öğretmenlerin iletişim ve toplantı yönetme becerilerinin zayıflığının etkili olduğu tespit edilmiştir.

Araştırma bulguları temelinde geliştirilen öneriler şöyle gerçekleşmiştir;

- Atama öncesi öğretmen adaylarının iletişim ve toplantı yönetme becerileri yetkinliklerinin geliştirilmesi için, lisans eğitimleri içeriklerine, iletişim becerileri ve toplantı yönetme becerileri kazanımları eklenebilir.
- Görevde olan öğretmenler için ise bahse konu eğitimler hakkında hizmet içi eğitim programları planlanabilir. Mikro eğitim modeliyle veli toplantıları canlandırılarak yaşanabilecek durumlar ve sorunlar üzerinde değerlendirmeler yapılabilir. Bu eğitimler, veli toplantılarının kısır döngüye dönüşmesini engellemesi ve toplantıların etkililiğini artırması beklenmektedir. Toplantı gündem konuları velilerle önceden paylaşılabilir. Zira bu durum hem velilerin toplantılara daha hazırlıklı gelmesini hem de belirsizlik yaşamamalarını sağlayabilir.
- Toplantıların asıl amacının, öğrencilerin eğitimi ve gelişimi olduğu algısını yaygınlaştırmak için, veli toplantılarında mümkün olduğunca maddi destek taleplerinde bulunulmaması büyük önem arz etmektedir.
- Velilerin toplantılara ilişkin pozitif bir algıya sahip olmalarını sağlamak ve toplantılarının verimliliğini artırmak için toplantılarda suçlamalara varan ağır eleştirilerden kaçınmak ve özenli bir iletişim dili benimsemek etkili olabilir.
- Öğretmenlerin toplantıyı iyi yapılandırıp planlamaları ve toplantıyı başlatırken katılımcıların uyması gerek kuralları hatırlatmaları ve toplantı planına bağlı kalmaları önerilmektedir.

Kaynakça

- Aich, G., Behr, M. & Kuboth, C. (2017). The gmuend model for teacher-parent conferences–application and evaluation of a teacher communication training. *Journal for Educational Research Online*, 9(3), 26-46.
- Arabacı, N. (2017). Aile katılımı (Ed. A. B. Aksoy). *Aile eğitimi ve katılımı*. Matsa Basımevi.
- Alat, K. (2015). Ailelerle etkili ortaklıklar oluşturmak. H. Z. İnan ve T. İnan (Çev. Ed.). Erken çocukluk eğitiminde etkili uygulamalar (2. Basımdan Çeviri). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Başar, H. (2014). *Sınıf yönetimi* (19. Baskı). Anı Yayıncılık.
- Bellah, S. E. (1953). *A handbook for teachers on parent conferences*. In Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree Master of Science in Education. The University of Southern California. USA. Proquest
- Bilton, R., Jackson, A. & Hymer, B. (2017). Cooperation, conflict and control: Parent-teacher relationships in an English secondary school, *Educational Review*, <http://doi.org/10.1080/00131911.2017.141010>
- Calatrello, R. L. (1961). Parent-teacher conferences. *Peabody Journal of Education*, 38(5), 259-264.
- Celep, C. (2011). *Sınıf yönetiminde kuram ve uygulama*. Pegem Akademi.
- Conroy, S. J. (2003). The effect of parental involvement in parent teacher groups on student achievement. *The School Community Journal*, 13(2), 119-136.
- Coşkun, S. (2010). *İlköğretim okulu sınıf öğretmenlerinin velilerle iletişim kurma yolları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Creswell, J. (2016). *Nitel araştırma yöntemleri: Beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni*. (3. Baskıdan çeviri). (Çev. Ed. S. B. Demir). Siyasal Yayınevi.
- Creswell, J. (2017). *Araştırma Deseni: Nitel, Nicel ve Karma Yöntem Yaklaşımları* (Çev. Ed. S. B. Demir). Eğiten Kitap.
- Chavkin, N. F. (2017). *Family engagement with schools: Strategies for school social workers and educators*. Oxford Workshop Series. Oxford University Press. UK.
- Davis-Kean, P. E. & Eccles, J. S. (2005). Influences and challenges to better parent–school collaborations (Eds. E. N. Patrikakou, R. P. Weissberg, S. Redding & H. J. Walberg), *School–Family Partnerships for Children’s Success* (pp. 57-73). Teachers College Press.
- Đukić, T. M., Bogavac, D., Stojadinović, A. M., & Rajčević, P. Đ. (2022). Parental involvement in education and collaboration with school. *International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education:(IJCRSEE)*, 10(1), 1-14. <https://doi.org/10.23947/2334-8496-2022-10-1-01-14>
- Eccles, J. S., & Harold, R. D. (1993). Parent–school involvement during the early adolescent years. *Teachers College Record*, 94(3), 560–587
- Epstein, J. L. (1995). School family community partnerships: Caring for the children we share. *Phi Delta Kappan* 76, 701–712.
- Epstein, J. L. & Sanders, M. G. (2006a). Connecting home, school, and community: New direction for social research. *Handbook of The Sociology of Education*. Researchgate.
- Epstein, J. L. & Sanders, M. G. (2006b). Prospects for change: Preparing educators for school, family, and community partnerships. *Peabody Journal of Education*, 81(2), 81-120.
- Epstein, J. L. (2011). School, family, and community partnerships caring for the children we share (Ed. J. L. Epstein). *School, Family, and Community Partnerships*. Westview Press, USA.
- Epstein, J. L. & Sheldon, S. B. (2011). Moving forward: Ideas for research on school, family, and community partnerships (Eds. J. L. Epstein). *School, Family, and Community Partnerships*. Westview Press, USA.
- Ergen, R. (2008). İlköğretim okulu 2. kademe öğrencilerinin sınıf içi davranış bozukluklarının engellenmesinde öğretmen-veli iletişiminin rolü. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Fantuzzo, J., Tighe, E., & Childs, S. (2000). Family involvement questionnaire: A multivariate assessment of family participation in early childhood education. *Journal of Educational Psychology*, 92(2), 367–376. <http://doi.org/10.1037/0022-0663.92.2.367>
- First, R. (2009). *Engaging stakeholders*. Arlington, VA: RMC Research.
- Genç, S. Z. (2005). İlköğretim I. Kademedeki okul- aile iş birliği ile ilgili öğretmen ve veli görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(2). 227-243.
- Gerich, M., Trittel, M. & Schmitz, B. (2017). Improving prospective teachers’ counseling competence in parent-teacher talks: Effects of training and feedback. *Journal of Educational and Psychological Consultation*, 27(2), 203-238.

- Hoover-Dempsey, K. V. & Sandler, H. M. (1997). Why do parents become involved in their children's education? *Review of Educational Research*, 67(1), 3-42.
- Hoover-Dempsey, K. V., Walker, J. M. T. & Sandler, H. M. (2005a). Parents' motivations for involvement in their children's education. (Eds. E. N. Patrikakou, R. P. Weissberg, S. Redding & H. J. Walberg), *School-Family Partnerships for Children's Success* (pp. 40-56). Teachers College Press.
- Hoover-Dempsey, K. V., Walker, J. M. T., Sandler, H. M., Whetsel, D., Green, C. L., Wilkins, A.S & Closson, K. (2005b). Why do parents become involved? Research findings and implications. *The Elementary School Journal*, 106 (2), 105-130.
- Hornby, G. (2011). *Parental involvement in childhood education: building effective school-family partnerships*. Newyork: Springer.
- Islam, A. (2019). Parent-teacher meetings and student outcomes: Evidence from a developing country. *European Economic Review*, 111, 273-304.
- Jeynes, W. H. (2011). *Parental involvement and academic success*. Taylor and Francis Group.
- Jeynes, W. H. (2017). A meta-analysis: The relationship between parental involvement and latino student outcomes. *Education and Urban Society*, 49(1), 4-28.
- Jucks, R. & Pauler-Kuppinger, L. (2017). Teachers' and parents' beliefs about effective teaching and their assumptions on the other group's perspective. *Journal for Educational Research Online*, 9(3), 12-25.
- Kaar, . (2019). Veli toplantılarına yönelik snif ğretmenlerinin görüşleri: Fenomenolojik bir alışma. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Kar, E. B., Uzun, E. M. ve Gök, R. (2017). Snif ve okul öncesi öğretmenlerin velileri eğitim sürecine katmak için yaptıkları uygulamalar. *Eğitim ve ğretim Araştırmaları Dergisi*. 6(4), 2146-9199.
- Koç Akran, S. ve Kocaman, Z. (2018). Öğretmenlerin ve velilerin okul öncesi eğitim kurumlarındaki veli toplantılarına ilişkin algıları. *Uluslararası Eğitim Bilim ve Teknoloji Dergisi*. 4(2), 97-110.
- Kotaman, H. (2008). Türk anabaların çocuklarının eğitim öğretimlerine katılım düzeyleri. *Uludağ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 135-149.
- Malik, M., Rafiq, N., Chaudhry, A. Q. & Fatima, G. (2020). Perceptions of elementary school students about their parents' involvement at home and school. *Journal of Elementary Education*, 29(2), 151-161.
- Merriam, S. B. (2018). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber* (3. Baskıdan eviri). (ev. Ed. S. Turan). Nobel.
- McKenna, M. K. & Millen, J. (2013). Look! Listen! Learn! Parent narratives and grounded theory models of parent voice, presence, and engagement in k-12 education. *School Community Journal*, 23(1), 9-48.
- Minke, K. M. & Anderson, K. J. (2003). Restructuring routine parent-teacher conferences: The family-school conference model. *The Elementary School Journal*, 104(1), 49-69.
- Nazlı, K., zer, N. ve şad, S. N. (2022). Veli toplantılarının srec ve sonularına ilişkin bir olgubilim alışması. *nn niversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(2), 703-728. DOI: 10.17679/inuefd.1070125Nazlı, K. (2020). *Veli, ğretmen ve okul yöneticilerinin veli toplantılarına ilişkin yaşantılarının analizi: Bir olgubilim alışması*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi), nn niversitesi, Malatya.
- Nitza, D. ve Roman, Y. (2016). Who needs parent-teacher meetings in the technological era? *International Journal of Higher Education*, 6(1), 153-162.
- Özyürek, A., Adıbatmaz, M., etin, A., Meriç, A., Kılınç, N., Erzurumluoğlu, ř., Ycesan, Y. ve Atalay, D. (2015). Okul ncesi eğitim kurumu ve ilkokullarda aile eğitimi ve katılımı alışmalarının incelenmesi. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 3, 28-43.
- Seagreaves, P. (2009). The effectiveness of parent-teacher conferences for reporting student progress in a suburban pennsylvania school district. Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree Doctor of Education, Widener University, USA.
- Seginer, R. (2006). Parents' educational involvement: A developmental ecology perspective. *Parenting: Science and Practice*. 6(1), 1-48.
- Seitsinger, A. M. (2019). Examining the effect of family engagement on middle and high school students' academic achievement and adjustment. (Eds. S.B. Sheldon & T. A. Turner-Vorbeck). *The Wiley Handbook of Family, School and Community Relationships in Education* (pp. 163-182). Wiley & Sons.
- Spera, C. (2005). A review of the relationship among parenting practices, parenting styles, and adolescent school achievement. *Educational Psychology Review*, 17(2), 125-146, <http://doi.org/10.1007/s10648-005-3950-1>

- Stroetinga, M., Leeman, Y. & Veugelers, W. (2019). Primary school teachers' collaboration with parents on upbringing: A review of the empirical literature. *Educational Review*, 71(5), 650-667.
- Walker, J. M.T., Wilkins, A.S., Dallaire, J. R., Sandler, H. M. & Hoover-Dempsey, K. V. (2005). Parental Involvement: Model Revision through Scale Development. *The Elementary School Journal*, 106(2), 85-104
- Weaver-Hightower, M. B. (2021). *Nitel araştırma nasıl yazılır?* (1. Baskıdan çeviri). (Çev. Ed. S. Turan). Asos Yayınları.
- Westerfield, S. E. (2020). *Improving family-professional partnerships through active listening training*. In partial fulfillment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy, University of Pittsburgh, USA.
- Willemse, T. M., Thompson, I, Vanderlinde, R. & Mutton, T. (2018). Family-school partnerships: A challenge for teacher education. *Journal of Education for Teaching*, 44(3), 252-257.
- Williams, V. G. (2004). *Parent assessment of communication before, during and after parent-teacher conferences*. A Dissertation Submitted to the Graduate Faculty Of South Carolina State University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree Doctor of Education. Orangeburg, South Carolina, USA.
- Wilson, C. C. (2010). *Perfect phrases for classroom teachers*. Mc Graw Hill.
- Yıldırım, M. C. ve Dönmez, B. (2008). Okul-aile işbirliğine ilişkin bir araştırma: İstiklal ilköğretim okulu örneği. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(23), 98-115.

Ek 1: Veri Toplama Aracı

Veli Toplantılarının Anlamlandırılmasına Yönelik Bir Metafor Çalışması

Değerli katılımcı,

Bu veri toplama aracı öğretmen ve velilerin veli toplantılarına yönelik oluşturdukları metaforları ortaya çıkarmak amacıyla hazırlanmıştır. Çalışmaya katılmada gönüllülük esastır. Katılmayı kabul ederseniz cevaplarınızın eksiksiz ve doğru olması çalışmanın niteliğini arttıracaktır. Katılımınız için teşekkür ederiz.

Dr. Öğr. Üyesi Kemal NAZLI & Dr. Öğr. Üyesi Ali CULHA

Kişisel Bilgiler

Cinsiyet:.....

Yaşınız:

Öğrenim Durumunuz:.....

Mesleğiniz?.....

Bu bölümde veli toplantılarını bir kavrama benzetiniz. Daha sonra bunun gerekçesini açıklayınız.

Veli toplantıları.....gibidir.

Çünkü.....

.....

.....
